

รายงานการวิจัย

ความรู้ ทศนคติ และความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน

ดร. มยุรี กมลบุตร* และวิลาวัลย์ เพ็งพานิช*

Kamolabutra, M., & Phengpanich, V.

Knowledge, attitude and readiness to ASEAN community among nursing students
at the faculty of nursing in private universities.

Thai Journal of Nursing, 66(4), 1-10, 2017.

Key Words: Knowledge, Attitude, Readiness, ASEAN Community, Nursing Students.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้ ทศนคติ และความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คนเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน 10 แห่ง เลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน 3) ทศนคติต่อประชาคมอาเซียน และ 4) ความ

พร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของส่วนที่ 2-4 ได้เท่ากับ 0.764, 0.847 และ 0.847 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 78.12 มีความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง มีทศนคติต่อประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, $SD = 0.51$) และมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, $SD = 0.58$)

Abstract

The objective of this descriptive research was to survey the knowledge, attitude and readiness to the ASEAN community among nursing students at the faculty of nursing in private universities. The sample of 352 first year nursing students in the faculty of nursing from 10 private universities were selected using systematic random sampling. The research instrument was a questionnaire including four parts; 1) general information, 2) knowledge on

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

*อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ASEAN community, 3) attitude toward ASEAN community, and 4) readiness to ASEAN community. The reliabilities coefficient of the part 2-4 were 0.764, 0.847 and 0.847 respectively. The data were analyzed using descriptive statistics.

The results were as follows. 78.12 percent of the first year nursing students had knowledge on ASEAN community at the moderate level, their attitude towards the ASEAN community was at the high level ($\bar{x}$ = 3.76, SD = 0.51), and their readiness to ASEAN community was at the high level ($\bar{x}$ = 3.51, SD = 0.58).

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ทำให้เสมือนโลกไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารที่สามารถเชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีการเชื่อมโยงกันทางภาษา สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการมีเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน ประเทศต่างๆ ไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้อีกต่อไป ประเทศที่มีสภาพภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน มีการรวมกลุ่มเพื่อประสานผลประโยชน์ สร้างพลังต่อรองกับประเทศอื่น และปกป้องกลุ่มประเทศของตน กลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียนก็มีการดำเนินนโยบายร่วมกันในการรวมกลุ่ม และก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี การบริหาร ส่งเสริมสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาคระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งผลจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนทำให้เกิดความตกลงในการเปิดเสรีหลายด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการเปิดเสรีด้านวิชาชีพ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบวิชาชีพจากประเทศหนึ่ง สามารถเข้าทำงานในอีกประเทศหนึ่งได้ โดยเริ่มต้นใน พ.ศ.2558 เบื้องต้นประกอบด้วย 8 สาขา คือ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก นักการสำรวจ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (กระทรวงพาณิชย์, 2557)

การเปิดเสรีด้านวิชาชีพของประชาคมอาเซียน ส่งผลให้แต่ละประเทศมีการปรับตัวหลายเรื่อง เช่น การศึกษา เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายของบุคลากร 8 กลุ่มสาขาวิชาชีพ พยาบาลเป็นหนึ่งในสาขาวิชาชีพที่บุคลากรสามารถเคลื่อนย้ายอย่างเสรี องค์กรพยาบาลจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพ ผู้บริหารองค์กร สาธารณสุขรับรู้ข้อมูล และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้ง (ทัศนาศู บุญทอง และรุจา ภูไพบูลย์, 2554) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาทางการพยาบาล มีการเตรียมความพร้อมของหลักสูตร กระบวนทัศน์การศึกษาพยาบาลให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และเกิดการพัฒนาร่วมกันอย่างกลมกลืน (อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม, 2555) สถาบันการศึกษาพยาบาลที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพเพื่อให้การดูแล และให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนทุกช่วงวัย จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาเนื้อหาทางวิชาการ ภาษา วัฒนธรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความพร้อมทางความรู้ ภาษา มีความมั่นใจ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง (สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ, 2555) การที่นักศึกษาพยาบาลจะมีความรู้ ความเข้าใจในประชาคมอาเซียนมากขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และสถาบันการศึกษาพยาบาลจะต้องเพิ่มเติมเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับ

อาเซียน ประชาคมอาเซียนให้แก่ักศึกษาพยาบาลมากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจ ทศนคติเชิงบวก และความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ักศึกษาพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยมีจำนวน 22 แห่ง ต่างมีเป้าหมายผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีความเป็นวิชาชีพ โดยมีกระบวนการเตรียมบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการพยาบาลที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตไทย มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากลตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ ได้แก่ การพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษที่สามารถใช้ในการทำงานได้ การพัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพ และการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิตไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553) คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนจึงได้จัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านภาษา สังคม วัฒนธรรม การเมือง การปกครองของประเทศไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนให้กับักศึกษาพยาบาล รวมทั้งสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน อันนำไปสู่การสร้างทศนคติเชิงบวกต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพที่มาจากกลุ่มประเทศอาเซียน

การจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการเตรียมักศึกษาพยาบาลให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ แต่ยังไม่ปรากฏความชัดเจนเนื้อหาของประชาคมอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม และยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ทศนคติ และความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนมาก่อน ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาเรื่องนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาแนวทางการเตรียมความพร้อมของักศึกษาพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. สํารวจความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน และทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน
2. สํารวจความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ชนิดของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน 22 แห่ง จำนวน 1,523 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ ตามสัดส่วนของักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน 10 แห่ง ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรทราไว์ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 5%

เครื่องมือการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีจำนวน 5 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน จำนวน 16 ข้อ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบเลือกตอบ ถูก หรือ ผิด กำหนดให้คะแนน 1 และ 0 แปลผลระดับใช้เกณฑ์คะแนนรวมดังนี้ ระดับมาก 13-16 คะแนน ระดับปานกลาง 8-12 คะแนน และ ระดับน้อย 0-7 คะแนน

ส่วนที่ 3 ทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามของ พรทิศา คงคุณ (2555) จำนวน 10 ข้อ ใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5-1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามของพรทิวงคคุณ (2555) จำนวน 12 ข้อ ใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5-1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 และ 4 แปลผลระดับคะแนน โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ มากที่สุด 4.51-5.00, มาก 3.51-4.50, ปานกลาง 2.51-3.50, น้อย 1.51-2.50 คะแนน และน้อยที่สุด 1.00-1.50

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-21 และสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค แบบสอบถามส่วนที่ 2-4 ได้ค่าเท่ากับ 0.764, 0.847 และ 0.847 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย โครงการวิจัยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตามเอกสารรับรองที่ ว 340/8/2557 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย การรักษาความลับของข้อมูลรายบุคคล และการนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมแก่นักศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนเมษายน-กรกฎาคม 2558 โดยประสานงานไปยังคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมซองติดแสตมป์ จำนวน 380 ชุด ไปยังเจ้าหน้าที่ประสานงาน ให้แจกแบบสอบถามแก่นักศึกษา

พยาบาล และรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 352 ฉบับ (92.63%)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.90 เป็นหญิง ร้อยละ 75.60 มีอายุระหว่าง 16-20 ปี อายุเฉลี่ย 19.29 ปี ร้อยละ 97.70 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 74.70 ไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย และร้อยละ 46.90 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับปานกลาง

1. ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน นักศึกษาพยาบาลมีความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนรวม 8-12) ร้อยละ 78.12 มีความรู้ระดับน้อย (คะแนนรวม 0-7) ร้อยละ 18.19 และมีความรู้ระดับมาก (คะแนนรวม 13-16) ร้อยละ 3.69 การวิเคราะห์ความรู้รายข้อ นักศึกษา ร้อยละ 98.60 มีความรู้เรื่องวัตถุประสงค์ของประชาคมอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และมีเพียงร้อยละ 7.10 ที่มีความรู้ว่าการประชุมประชาคมอาเซียนร่วมกันพิจารณาเปิดเสรีด้านวิชาชีพ 8 สาขาอาชีพ ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก ช่างสำรวจ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวน (f) และร้อยละ (%) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ที่ตอบถูกในความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน ในรายข้อ (n = 352)

ข้อความ	f	%
1. วัตถุประสงค์ของประชาคมอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และความช่วยเหลือทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และส่งเสริม สันติภาพ ความมั่นคงของภูมิภาค	347	98.58
2. กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงเปิดเสรีด้านวิชาชีพ (MRAs) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบวิชาชีพจากประเทศหนึ่ง สามารถเข้าทำงานอีกประเทศหนึ่งได้	337	95.74
3. MRA (ASEAN Mutual Recognition Arrangement) คือ ข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัติ นักวิชาชีพอาเซียน	310	88.07
4. ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมือง และความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	307	87.22
5. ประชาคมอาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	298	84.66
6. กฎบัตรอาเซียน คือ ธรรมนูญของอาเซียนที่กำหนดกรอบทางกฎหมาย โครงสร้างองค์กร การบริหาร จัดระบบและกลไกของกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี 2558	297	84.37
7. เป้าหมายการประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อให้ความเห็นชอบและรับรองแผนปฏิบัติการต่างๆ ของอาเซียน	296	84.09
8. การประกาศใช้กฎบัตรอาเซียน เพื่อเป็นกลไกในการปรับปรุงการทำงานของอาเซียน	266	75.57
9. อาเซียนเป็นการรวมตัวของ 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย จีน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา	124	35.23
10. ประเทศไทยเป็นผู้ร่วมริเริ่มการจัดตั้งประเทศอาเซียนตั้งแต่ปี 2510 ซึ่งจะรวมกันอย่างสมบูรณ์ ตามกฎบัตรอาเซียนในปี 2559	116	32.95
11. คำขวัญของประชาคมอาเซียน คือ หนึ่งประชาคม หนึ่งเอกลักษณ์ และหนึ่งเศรษฐกิจ	97	27.56
12. ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คือ กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย และประเทศไทย	94	26.70
13. หน่วยงานที่รับผิดชอบเปิดเสรีให้พยาบาลประเทศอื่นๆ ขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทย คือ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	62	17.61
14. คุณสมบัติของพยาบาลวิชาชีพต่างชาติมีเงื่อนไขต้องสำเร็จการศึกษาพยาบาลระดับวิชาชีพ มีใบประกอบวิชาชีพ และมีประสบการณ์ทำงานในวิชาชีพมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี	55	15.62
15. สัญลักษณ์ของประชาคมอาเซียน คือ ต้นข้าว 10 ต้น หมายถึง ประเทศสมาชิกที่รวมตัวกัน เพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	43	12.22
16. กลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนร่วมกันพิจารณาเปิดเสรีด้านวิชาชีพ 8 สาขาอาชีพ ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก ช่างสำรวจ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	25	7.10

2. ทศนคติต่อประชาคมอาเซียน นักศึกษาพยาบาล มีทศนคติต่อประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, $SD = 0.51$) ร้อยละ 51.99 มีทศนคติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51-4.50$) ร้อยละ 40.06 มีทศนคติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.51-3.50$) มีเพียงร้อยละ 7.90 มีทศนคติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51-5.00$) ในรายข้อ มี 7 ข้อที่อยู่ในระดับมาก และ 3 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) การศึกษาภาษาอังกฤษหรือภาษาของประเทศ

สมาชิกอาเซียน ทำให้ได้รับโอกาสจากการแข่งขันสูง ($\bar{x} = 4.40$, $SD = 0.62$) รองลงมา คือ 2) ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นสมาชิกของอาเซียน ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.79$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยทศนคติน้อยที่สุด คือ 10) ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความร่วมมือกับบางประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ดีกว่าประเทศไทยไม่ช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ได้ ($\bar{x} = 2.87$, $SD = 1.27$) (ตาราง 2)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับทศนคติต่อประชาคมอาเซียนในรายข้อของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ($n = 352$)

ข้อความ	($\bar{x}$)	SD	ระดับ
1. การศึกษาภาษาอังกฤษหรือภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทำให้ได้รับโอกาสจากการแข่งขันสูง	4.40	0.62	มาก
2. ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นสมาชิกของอาเซียน	4.31	0.79	มาก
3. การมีความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้เข้าใจยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ง่ายขึ้น	4.21	0.72	มาก
4. การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายขึ้น	4.14	0.83	มาก
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การดำเนินชีวิตตามแนวทางประชาธิปไตยจะช่วยให้เกิดสันติภาพในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	4.11	0.72	มาก
6. ผลกระทบที่เกิดจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้การประกอบอาชีพของคนไทยมีความยากลำบากเพิ่มขึ้น	3.75	0.98	มาก
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้ข้าพเจ้าพร้อมที่จะแข่งขันในตลาดอาเซียน	3.53	0.94	มาก
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	3.34	1.26	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้ประเทศสมาชิกดำรงชีวิตด้วยความสุข มั่นคงและมั่งคั่ง	2.93	1.18	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การรวมตัวกับบางประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ดีกว่าประเทศไทย ไม่ช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาขีดความสามารถด้านต่างๆ ได้	2.87	1.27	ปานกลาง
โดยรวม	3.76	0.51	มาก

3. ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, $SD = 0.58$) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.70 มีความพร้อมระดับปานกลาง ร้อยละ 42.30 มีความพร้อมระดับมาก และร้อยละ 6.30 มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ในรายข้อ นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง

7 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) การดำเนินชีวิตตามหลัก การประชาธิปไตย ($\bar{x} = 4.20$, $SD = 0.97$) รองลงมา คือ 2) ข้าพเจ้าเข้าใจและยอมรับการดำเนินชีวิตในสังคมที่ หลากหลายวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.14$, $SD = 0.81$) และข้อที่ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 12) ข้าพเจ้ามีเพื่อนหรือเครือข่าย จากประเทศสมาชิกอาเซียน ($\bar{x} = 2.96$, $SD = 1.14$) (ตาราง 3)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในรายข้อ ของนักศึกษาพยาบาล ($n = 352$)

ข้อความ	($\bar{x}$)	SD	ระดับ
1. ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตตามหลักการประชาธิปไตย	4.20	0.97	มาก
2. ข้าพเจ้าเข้าใจและยอมรับการดำเนินชีวิตในสังคมที่หลากหลายวัฒนธรรม	4.14	0.81	มาก
3. ข้าพเจ้าสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้	4.04	0.90	มาก
4. ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน	3.84	0.88	มาก
5. ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับบุคคลจากประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยความมั่นใจ	3.67	0.87	มาก
6. ข้าพเจ้าทราบถึงผลกระทบที่เกิดจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน	3.61	0.83	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ามีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพด้านสมรรถนะการพยาบาล สามารถแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียนได้	3.39	0.88	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของประเทศสมาชิกอาเซียน	3.30	0.90	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ามีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน	3.24	0.95	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าเคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ประชุมวิชาการ ศึกษาดูงาน ประกวดเรียงความ กล่าวสุนทรพจน์ เป็นต้น	3.24	1.04	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน อย่างน้อย 1 ภาษา	3.22	1.16	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ามีเพื่อนหรือเครือข่ายจากประเทศสมาชิกอาเซียน	2.96	1.14	ปานกลาง
โดยรวม	3.51	0.58	มาก

การอภิปรายผลการวิจัย

1. **ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน** นักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 78.12) มีความรู้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรเดิมยังไม่มีการเรียนการสอนเรื่องประชาคมอาเซียน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีน้อย เนื้อหาวิชาเกือบทั้งหมดเป็นด้านวิทยาศาสตร์และการศึกษาพื้นฐาน สอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญรัช วิภาติภูมิประเทศ (2557) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 38.10 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษายังไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องอาเซียนอย่างเป็นระบบ และไม่สนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง สอดคล้องกับ บุญทิศา สุวิทย์ และ เสาวลักษณ์ ทำมาก (2557) พบว่า นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช มีความรู้เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่าคณาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ได้พยายามกระตุ้น สนับสนุน และสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้นักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และผลการวิจัยครั้งนี้ต่างจากการวิจัยของปานทิพย์ บุรณานนท์ (2557) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรบุรีมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 62.64) มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับควรปรับปรุง เนื่องจากนักศึกษา มีความตื่นตัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนน้อย ส่งผลให้ขาดความสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สามารถแข่งขันได้ในภูมิภาคอาเซียน และต่างจากการวิจัยของ พรทิศา คงคุณ (2555) ที่พบว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ร้อยละ 46.10 มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับควรปรับปรุงมากที่สุด ทั้งนี้เพราะอาจสืบเนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ยังขาด

แผนงาน โครงการเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักของนักศึกษาให้เห็นความสำคัญของการเป็นประชาคมอาเซียน

2. **ทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน** จากการศึกษาครั้งนี้ที่พบนักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลยอมรับถึงความสำคัญของประชาคมอาเซียน และตระหนักว่าประชาคมอาเซียนเป็นความท้าทายใหม่ที่ส่งผลต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยตรง สอดคล้องกับ พรทิศา คงคุณ (2555) พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์มีทัศนคติต่อการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับดี เนื่องจากนักศึกษามีความพร้อมในการสนองตอบการเปลี่ยนแปลง ยอมรับสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นว่าเป็นโอกาสในการประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับ บุญทิศา สุวิทย์ และ เสาวลักษณ์ ทำมาก (2557) พบว่า นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช มีเจตคติต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมในระดับมาก เนื่องจากเมื่อนักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จากการที่คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์มีการกระตุ้น สนับสนุน และสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้นักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง นักศึกษาพยาบาลจึงมีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน และยอมรับว่าประชาคมอาเซียนเป็นแนวโน้มที่ดีที่ตนเองจะได้เตรียมความพร้อมเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดอาเซียนต่อไป และสอดคล้องกับ ชรินทร์พร มะชะรา (2559) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี มีเจตคติต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลอาจได้รับการปลูกฝังเรื่องเจตคติต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากการศึกษาตั้งแต่ในระดับมัธยมศึกษาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นจุดแข็งของนักศึกษาพยาบาลที่ควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาพยาบาลของประเทศในอาเซียนต่อไป

3. ความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน

ผลการศึกษานี้พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง 12 ข้อ โดยข้อที่มีความพร้อมระดับมาก คือ 1) ข้าพเจ้าดำเนินชีวิตตามหลักการประชาธิปไตย 2) ข้าพเจ้าเข้าใจและยอมรับการดำเนินชีวิตในสังคมที่หลากหลายวัฒนธรรม 3) ข้าพเจ้าสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ 4) ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน และ 5) ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับบุคคลจากประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยความมั่นใจ เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลได้รับการปลูกฝังในเรื่องจริยธรรมเชิงวิชาชีพ รับรู้ถึงสิทธิ หน้าที่รับผิดชอบของตนเอง รวมทั้งนักศึกษาพยาบาลมีการดำเนินชีวิตตามหลักการประชาธิปไตย ทำให้เคารพสิทธิผู้อื่น และยอมรับการดำเนินชีวิตในสังคมที่หลากหลายวัฒนธรรม สามารถทำงานกับบุคคลอื่นได้ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ สมใจ คงเดิม (2556) ที่พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ นักศึกษามีความพร้อมในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีความพร้อมระดับมาก คือ 1) นักศึกษาเคารพและยอมรับความหลากหลายทางสังคม 2) นักศึกษาเป็นผู้มีภาวะผู้นำ 3) นักศึกษาเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน 4) นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและมีวิธีคิดที่ถูกต้อง และ 6) นักศึกษามีความสามารถในการจัดการตนเอง/ควบคุมตนเอง เนื่องจาก ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้มีการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยในการพัฒนา และสร้างการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษา

เตรียมความพร้อมตนเอง ยอมรับ และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ แต่แตกต่างจากการศึกษาของพรทิศา คงคุณ (2555) ที่พบว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มีความพร้อมต่อการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับพอใช้ อาจเกิดจากนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพที่มหาวิทยาลัยดำเนินการน้อย และบางกิจกรรมมีนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์เข้าร่วมไม่ถึงร้อยละ 10 และเมื่อพิจารณารายข้อ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีความพร้อมในระดับดี 5 ข้อ และระดับพอใช้ - ควรปรับปรุง 7 ข้อ โดยข้อที่มีความพร้อมระดับดี คือ 1) การปฏิบัติต่อบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน 2) การดำเนินชีวิตตามหลักประชาธิปไตย 3) การทำงานร่วมกับบุคคลจากประเทศสมาชิกอาเซียน 4) ความเข้าใจและยอมรับการดำเนินชีวิตในสังคมที่หลากหลายวัฒนธรรม และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ เนื่องจากนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการดำเนินชีวิตตามหลักประชาธิปไตยยอมรับสิทธิผู้อื่น ความแตกต่าง และวัฒนธรรมแต่ละบุคคล เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ควรกำหนดแนวทางการพัฒนานักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมากขึ้น
2. ควรทำวิจัยติดตามความรู้ ทักษะ และความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่องภายหลังที่มีการปรับหลักสูตรและเพิ่มเนื้อหาในปีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์. (2557). *รอบรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. นนทบุรี: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ.
- ชรินทร์พร มะชะรา. (2559). *ความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ในจังหวัดอุดรธานี*. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1 “สร้างเสริม สหวิทยาการ ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจเข้าสู่ AC”. 29 กรกฎาคม 2559.
- ทัศนา บุญทอง และจุฬา ภูไพบูลย์. (2554). การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558: ผลกระทบต่อระบบสุขภาพที่พยาบาลควรรู้. *วารสารพยาบาล*, 60(4), 1-9.
- ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2557). ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 33(5), 192-198.
- บุญธิวา สุวิทย์ และเสาวลักษณ์ ท่ามาก. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารเกื้อการุณย์*, 21(1), 84-99.
- ปานทิพย์ บุรณานนท์. (2557). ความรู้ ทักษะและความพร้อมต่อการเป็นประชาคมอาเซียนของอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา*, 20(2), 17-30.
- พรทิวา คงคุณ. (2555). ความรู้ทัศนคติและความพร้อมต่อการเป็นประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 5(2), 38-50.
- สมใจ คงเดิม. (2556). *การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558*. กรุงเทพมหานคร: บางกอกบล็อด.
- สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ. (2555). *วิชาชีพพยาบาลกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: สภาพปัญหาและแนวโน้ม*. เอกสารประชุมวิชาการประจำปี 2555 เรื่อง “พยาบาลกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”. วันที่ 30 – 31 กรกฎาคม. โรงแรม ตะวันนา กรุงเทพมหานคร.
- อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม. (2555). การเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาพยาบาลสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558. *พยาบาลสาร*, 39(1), 1-9.